अथविनयेन क्षमापयति ॥ स्त्रीति ॥ माचिरेण विलंबोमास्तित्यर्थः॥३३॥ अत्रेदं गूढं सीतातात्पर्यं ॥ यदि सकलरक्षःक्षयेण सकलत्रिभुवनवर्तिआर्तरक्षणमनपराधिपीडां विहाय कर्तुंशक्यं तदा क्षात्रधर्मं चर ॥ नोचेच्छुद्धतपोधर्मं चरेति धनुषाकार्यमेतावदार्तानामभिरक्षणमित्यनेनेदं ध्वनितं ॥ क्षत्रियाणांतुवीराणां वनेषुनियतात्मनामिति पूर्वार्धस्य वनेष्वपि वसतां क्षत्रियाणां वीराणामुत्तरार्धोक्तमावश्यकमिति गूढतात्पर्यं ॥ इतिरामाभि० रा० आरण्य० नवमःसर्गः ॥ ९ ॥ ॥ ॥ ॥ एवं युद्धस्यापाततः सीतया ऽधर्मत्वंप्रतिपादितं तद्वाक्याविरोधेनैव धर्मत्वं प्रतिपादयति रामः ॥ वाक्यमिति ॥ संवर्धितइतिपाठे संवर्धिततेजाः धर्मेस्थितइति पाठांतरं॥१॥

स्त्रीचापलादेतदुपाहृतंमेधर्मंचवक्तुंतवकःसमर्थः॥ विचार्यबुध्यातुसहानुजेनयद्रोचतेतत्कुरुमाचिरेण॥ ३३ ॥ इत्यार्षेश्रीमद्रा० आरण्य० नवमः सर्गः॥ ९॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ वाक्यमेतत्तुवैदेह्याव्याहृतंभर्तृभक्तया ॥ श्रुत्वाधर्मेस्थितोरामःप्रत्युवाचाथजानकीं॥१॥ हितमुक्तंत्वयादेविस्निग्धयासदृशंवचः॥ कुलंव्यपदिशंत्याचधर्मज्ञेजनकात्मजे॥२॥ किन्नुवक्ष्याम्यहंदेवित्वयैवोक्तमिदंवचः॥ क्षत्रियैर्धार्यतेचापोनार्तशब्दोभवेदिति॥ ३॥ तेचार्तादंडकारण्येमुनयःसंशितव्रताः॥ मांसीतेस्वयमागम्यशरण्यंशरणंगताः॥४॥ वसंतःकालकालेषुवनेमूलफलाशनाः॥ नलभंतेसुखंभीरुराक्षसैःक्रूरकर्मभिः॥ ५ ॥ भक्ष्यंतेराक्षसैर्भिमैर्नरमांसोपजीविभिः॥ तेभक्ष्यमाणामुनयोदंडकारण्यवासिनः॥ ६॥

कुलं व्यपदिशंत्या क्षत्रियाणां वीराणामित्यादिना क्षत्रियकुलधर्मं बोधयंत्या ॥ २ ॥ अत्रोत्तरमहंकिन्नुवक्ष्यामि ॥ त्वयैवोत्तरं दत्तमित्यर्थः ॥ इदंशब्दार्थः क्षत्रियैरिति रक्षकाभावकृतआर्तानांशब्दोमाभूदित्यर्थंक्षत्रियैश्चापोधार्यतइत्येषोर्थोधनुषाकार्यमेतावदार्तानामभिरक्षणमितिवाक्येनोक्तइतिशेषः ॥ ३ ॥ त्वद्वचनस्यायमेवानुष्ठानकालइत्याह ॥ तेचेति ॥ संशितव्रतास्तीक्ष्णव्रताः स्वयमागम्य शरणंगताइत्यनेन नाहं गर्वादिदोषेण रक्षोवधार्थंप्रवर्ते किंचास्मच्छरणागताः तेषु वैरेण ममापि वैरमर्थादायातमिति निर्वैरं वधप्रसक्तिर्नमेइत्युक्तं ॥ ४ ॥ कालकालेषु सर्वकालेष्वित्यर्थः ॥ राक्षसैरित्यस्यवध्यमानाइतिशेषः ॥ ५ ॥ ६ ॥